

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

О САМОДИЕ

Ψυχές ἀγνώστων ταπεινῶν, ἡρώων, ψυχές τῶν ἀτονύμων τεκνῶν· τῶν ποιέμενων σὲ Σᾶς ἀφιερώντων μὲν εὐλάβεια, τῆς λιγες αὐτές φτωχές γοαμήεις μου **G. K.**

Οσοι ηγύρησαν γὰ πολεμήσουν ἔρευν
τί παράξενα δυνατά αἰσθήματασεβασιμοῦ καλ-
γάπης μπορεῖ νὰ ἐμπνεύσῃ στοὺς συντρόφους
του καὶ στοὺς ἀνωτέρους του δὲ παραγωρ-
σμένιος ὡς τὴν ὥρα τῆς μάχης φαντάρος. Θ-
ταν μονομάχος ἔσκεπάσῃ ἐλλα τὰ πλεύτη μῆδες
ἡρωϊκῆς ψυχῆς γεμάτης ἀπὸ ὥραλα ἀπλότη-
τα καὶ συγκινητικὴ αὐτοθυσία. Χαρές καὶ
λύπες, δάκρυα καὶ χαρόγελα περνοῦν καὶ
χάνονται στὸν ὠκεανὸν τοῦ Χρόνου καὶ μόνο
τὸ δυνατὸ αἰσθήμα τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ σε-
βασμοῦ πρὸς τὸν ἡρωϊκὸ δηλιτή, τὸ γενναῖο
σύνιρρο φῆ πάντα στὰ ἔδη τῆς καρδιᾶς
μας, θησαυρός ἀτίμητος καὶ ἄγιασμένος.

Ο Αντώνης δ Σαμλής ήταν ένας μεσόκοπεις καμπιά πενηνταρέων χρονών, μὲν μέτριο άνάστυγμα καὶ ἀδρά τὰ χαρακτηριστικά, ένας ἀπὸ τούς πολυβασινομένους ἐκείνοις γησιῶ εἰς ποὺ στὰ ἄταχτα μαλλιά τους καὶ στὰ ἀπεριπολῆτα μουστάκιά τους θαρρεῖς πῶς θλέπεις ζωγραφισμένη τὴν ἀνεμοδαρμένην ζωὴν ποὺ πέρασαν μέσα στὴν θαλασσινὴν ἥψην καὶ στὸ λιοπῦρι τοῦ λιμανιοῦ ρουφώντας καρβουνόσκονη καὶ λαύρα, Σαμλής ήταν τὸ παρατασεωκὲ του ἐπειδὴ ήταν ἀπὸ τὴν Σάμον τὸ καθαυτὸ δικομά του εἶνε ζῆτημα ἀν τῷξερε ὅλλος ἀπὸ τὸν ἐσιλοχία ποὺ κρατεύσει τὴν ἔγκυο στικῆ δύναμι τοῦ Λέχου, Ἐδεύλευε στὸ Ναύσταθμο ἔταν ἔξαφνα μιὰ μέρα τοῦ εἰπαγ πῶς δ Βασιλῆσ, ἐκδλεγεσ δέκα πέντε ήλικίας καὶ πῶς δ πόλεμος ήταν σῆγυρος πειά..

—Ποιές έλληνες νὰ έσκιψου τὴ γραθιά
μας; ηταν τὸ περιτό του ρώτημασ: ὥ μπάριππα
—Γιαννούσιο, τὸν ἀσπρεμάλλη γέροντα ἀπὸ
τὴ Ρεύμελη, ἐδ φίλο του ποσ μοιράζανε μα-
ζύ κάθε βράδυ τὴ φέγκα καὶ τὸ μισάδι τὸ
ἀποσταμένο.

— Οὐ Ταύρχεις...., ἡταν ἡ ἀπάντησι τοῦ γέρου.
— ... Τὸ μωμέτη τεῦ, κι' ἐγώ που γέ-
ρασα τώρα καὶ δὲ βαστᾶν τὰ γόνατα γιὰ τὰ
βευκά. Μὲ παιρνουν, μπάρμα.—Γλαυκοῦτσο,
εἰς Ἰεροῦλα ἔμενε τίχειν.

— Κι τί θὰ ζέψουν ἀπὸ σένα κι ἀπὸ
μένα τώρα; Τὰ πενήντα σ' χρόνια μαθέσεις,
Αντώνιος ἢ τ' παιχνιδιούσασι σ' ; Η Θάρρη-
φεις πώς εἶν' ιασούνες τοῦ ἴππικοῦ;

— Τί θὰ ζέψεις; Αντείπει μιμούμενος χω-
μικά τὴν πραγματίαν καὶ τὴν ἔφειρην γνώσην
τοῦ στυγτρόφευτοῦ δ' Ἀντώνης. Αὐτὸν θὰ τὸ
δεῖμε.. . καὶ μιρραιογιρίζοντας πέταξε τὸ ἀ-
δειο καρβουνοχάλαθο ποσὸν κρατεῖσε καὶ μὲν
βίη μα γρήγορο καὶ πειρωμένο τράβηξε για-
τὸ μικρὸν καραβάκι ποσὸν θὰ τὸν ἔφερε στὸν
Πειραιᾶ.

— “Ωρα καλή, ’Αντών, κι νά μ’ γράψεις φώναξε ἀπὸ κοντὰ δι μπάρμπο—Γλαυγεῖστος χωρὶς εἴτε στιγμὴ νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ γόνο του πῶς στ’ ἀλγθινὰ δι φίλος του ἔφευγε γιὰ νὰ πάν στρατιώτης.

— Θὰ μ' ἀκούσῃς μηδέμιπα—Γιαγγοῦταο
μὰ δὲ θὰ μὲ λέγῃς πλειό.

Στὸ ἐπιπλέον ποῦ πῆγε τὴν ἄλλη μέρος
πρωτ—πρωτί, ἔκαμε τὸν ὀξειωματικὸν τῆς στρατιώτικας καὶ γελάσον μὲ δῆλη του τῇ καρδιᾷ
μ' δῆλη τῇ φοιρτούνα τῆς δουλειᾶς ποῦ τὸν
ἐπιγνήσε

— Γέρο, δὲν μπορεῖς νὰ γίνης καβαλάρη τώρα... στὸν ἀπότρυγο..., νὰ πάς στὰ πεζικά θέλει σε χρειάζουνται.

— "Αγ είνε γάχη νεισούς σάν κι' έσένα τὸ
ἐπιπικό, στάχιη καὶ μπούρμπουλας...κι' έγώ
πάω φαντάρος τότε.

Καὶ ἐσι δ Σαμλῆς βρέθηκε φαντάρος στὸ
70 πεζικὸ Σύνταγμα.

"Οπως κάθε θαλασσινός έργατης, είχε κι' αυτός τὴν ἀδυνατία τοῦ πιστοῦ. Ἐπιγενὲς ἔνα τόγο ὅπως μὲ νεπεργφάνεια τὸ δῆμως στὸ λοχαγὸν του μιὰ μέρα. Ὁταν τὸ ὑπόστητα γράμμα ἀνεπαύετο, δὲ Ἀντώνης δὲ Σαμλής ἐγύριζε ἀπὸ ἀντίσκηνο σὲ ἀντίσκηνο καὶ ἀπὸ συντριψιὰ σὲ συντριψιά, ὅπου μύριες πιστό, ἐσημέλωνε τὴν ἐμφάνιστ του μὲ ἔνα φευτούμια- μένο καὶ σᾶν ἐπίλογο λογιαράχιας, «....τὸ μωαμέτη τους» καὶ στρογγυλοκάθιζε στὴ μέσην τῶν συναδέλφων του, εἰ δύται σχιμόνον πετὲ δὲν τὸν βαρέθηκαν, ἀλλὰ κι' ἐπιμονα τὸν παρακαλούσσαν γὰρ κάτοιη γὰρ μοιράσσουε τὸ «μιστήριο», ὅπως ὀνέματαν στὴ δικῇ του διάλεκτο, κάθε ειδος πιστοῦ, κρασι μισθ καὶ μισθ μὲ νερό, οὕτο—πίρτο ἀγνό, κονιάκ που μόνο τὸ χρώμα τοῦ κονιάκ είχε, καὶ δὲ, ἀλλο γή Ἐπιμελητεία καὶ τὰ γειτονικὰ χωρὶδ μποροῦσσαν γὰρ προμηθεύσουν.

“Οποίος ἀφῆσε ἔνα κομμάτι ἀπὸ τὴν ζωὴν του αὐτὸν πέτρινο ἔχειν μηνιμούρι που λέγεται Μανωλίδοςσα, ἔκεντος πρέπει νὰ καταλαβεῖ γιατὶ τὸν πόλεμο τὸν λένε ὄποιον πρέπει νὰ ξέρῃ τὸ βρίσκουν πανέμορφο καὶ ἀναζημουργικὸ στὴν καταστροφὴ αὐτῆς εἰ διπέμφοχοι της. Εελαμπικάρει τές καρδιὲς στέλνει στὰ κατάθετα τῆς περιφρυνήσεως τὸν μεγαλόσχημο ὡς χθὲς κύριο ποῦ σύμμερο σέρνεται μὲ τὴν κατεύθυνσην τοῦ γιατροῦ γιὰ ἔνα εἰσιτήριο νασοκομεῖον καὶ συκάνει ὡς τὰ σύννεφα φιλὰ στεφανωμένα μὲ ἀχτινόβολο στεφάνι, τὸν φαντάρο μὲ τὰ ροζόσμένα χέρια καὶ τές μεγάλες «εὖλοι μηνηματικοὶ παιδιῶν». πατούσεσ. «Ἀνοκκέγυριζει κάθε συγθήκη, κάθε φεύγικη καιωνική

ούμεσσι, συνθέτει καὶ ὅγμασι ρυγεῖ μιὰ νέα
ἐθνικὴ Φυχὴ συγκριτικόντη πάντα γερότερα
καὶ ζωντανότερα στοιχεῖα καὶ πατιομένην πά-
τες πειδὸν γνώσεις, τές πειδὸν γήινες ὀρχές
δείχνει στοὺς κοινωνικοὺς φαρισαῖους τὸ μέ-
γενος, καὶ τὴν ἀγγειοθήτη τοῦ φαρισαῖοῦ
ομοῦ τοὺς καὶ ἔπιπνάει καὶ ζωγτανεῖ τοὺς
ἀγγειωτοὺς παραρριγμένους «μῆδας δεκάρας
Ἀνθρωπάκους, τὴν ἐπίγνωσι θεὶ αὐτοῖς καὶ ὅχ
ἄλλοι, αὐτοῖς εἰνε ποὺ συγεισφέρουν στὸ Βα-
μὸ τῆς καθελικῆς Προσέδευτο, αὐτοῖς εἰνε πο-
θα ὡραγῆσουν τὴν Ἀνθρωπόγητα σὲ ἔν
καλλίτερο καὶ ὥραιότερο Αὔριον.

Τὸν Σαμιλῆ δικάθε ὁξια ματικός καὶ δ κάθι
δπλιτης στὸ τιμημένο ἔκετο Σύνταγμα τὸ
ειχε φίλο, τὸν περιέβαλλε μὲ τὴν ἀγάπη το
καὶ μὲ τὸ θαυμασμό του, παρέβλεπε καὶ
του ἀταξία—ἀταξία πιστοῦ πάντοτε—τὸν ε
χαν ἔμως καὶ πρότιπο πολεμιστοῦ, ἴδεισθε
ἀφθαστο ἀγωνιστοῦ ἀπλεκτοῦ καὶ γενναλο
στὶν ὅπετον ἦταν ἀρκετὸ νὰ πῆξ ὅτι θὰ ἔχ
μάχη αὔριο, για νὰ μὴ έάλη σύτε «κέμπο
στὰ γειτνι του-

Μια μέρα ήλθε αυστηρή διαταγή νά μπορεσθεί να παραβούνται τα παραπάνω στις έχθρικής γιατί και αδικοπή και επικέννωμα τα ταν ή σπατάλη των πυρομαχικών, αφού δε έπρόκειτο νά έξυπηρετήσῃ προέλασι τη γραμμής μας στὸν τομέα ἐκείνον. Καλὰ προφυλαγμένις πίσω ἀπὸ τὰ λιθαρέντια ταμπούρια

ΨΥΧΟΡΑΓΗΜΑΤΑ

«Φεγγών τὸ δόγτια τούς τ' αἴτι μου τοῖξει!»
«Οὐ μινέος δούρος σου πᾶς μὲ φοβίζει!»
«Ἄσε τοῦ γκριμα του, θὰ σὲ δαγκώσω!»
«Δέν ἔχει δύναμι νὰ μὲ πληγώσῃ.»
«Γυναικά, τ' ἄλογο θὰ σὲ πατήσῃ!»
«Καὶ τὶ στὸ διάβια του κι' ἄν μὲ τουκάψῃ!»
«Σκέψου, γυναικα μου, καὶ τὰ παιδιά σους!»
«Μή δὲν τὰ γένηται στήγη ἀγκαλιά σους!»
«Κύττα στὴ θάλασσα καὶ ουλγήσουν!»
«Μαυρίλα πλάκωσε.... Θάψω μιχὺν σουν!»
«Γυναικά, σάστιπες; τὸ λέει στ' ὅληθεως!»
«Καρδιά δὲν μ' ἔμ· θες νάχω στὰ στήθειας!»
«Κι' ὅμις εἰσ' ἀκαρδιῇ.... δέν θὰ προφθάσου.»
«Τὴν νύχτα μόνη μου πᾶς θά περάσω;»
«Γυναικά' ἀλόγιστη, μη μὲ παιθανῆγε!»
«Μετεν καὶ σήμερα. Μή δὲν προφθάσεις,»
«Ἀκοῦς; Μεσάνυχτα μόλις χτυποῦνε!»
«Μέσα στὸ σῆμι σου σὲ προσκαλοῦνε.»
«Γυναικα μ', ὑσε με, πέρσος' ή δρα.»
«Ποι πᾶς ανέτοιμος, ἔφθασ' ή μπόρα.»
«Ἄκου, ουληρόκαψθη, κλεῖν τὰ πτυχιά σου.»
«Ἐλα καὶ σφίξε τα στήγη ἀγκαλιά σιν.»
«Γυναικα, πήγωνε νό τὰ κοιμήσες.»
«Σένα προσμένονε νά τὰ φιλήσης.»
«Κλείσε τὸ στέμμα σου. Μή μὲ οπουρέψῃς.»
«Μέσα οὐα στήθεια μεν δέν μὲ κνιτάζεις;»
«Π μπόρα πλάκωσε. Νά τύχω πρέπει.»
«Τόσο καλότιχος ἐποιεις δέν βλέπει.»
«Φίγε, γυναικα μου, θὰ σὲ πατήσω.»
«Σπλάφος' τὰ στήθεια μου....Μή σιρίψης 'πά
Αθηναί πλη. Κ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟ

τους εἰ φαντάσαι κοινεύοντας γενόσαν καὶ ξ-
τρίβαν τὰ παγωμένα ἀπὸ τὸ χιονὶα δάχτυλά
τους οὐ λιγιώντος γιὰ τὰ πειράγματα καὶ τές
θριστές ποι ὅλαξαν τὸ πραγματεύοντος θράδυ
μὲ τοὺς Ἀρβαντίτες.

— Ἀρνασύτι ὥρέ, θέλεις μιὰ τσαπέλα σου-
κα γιὰ τὸν κόπο σου;

— Φέρτο, κι' ἐγὼ θὰ τὸ ζώο

γιὰ τὸ Πλάννενο.

—... το φερεται της Φωτιμες.
—'Αναζηνε σικτ ...
—... Τδ Μωαριτη σης ουλοφθαντιες, πα-
λγόσουδα, ιθεντοι έγινε μέσοι σιδονιαδι ή
σύγρια φωνή του Σοριλή, κατ ή είναι αντίπαλες
γρορημές αστραφαν μοιχιμάς κατ το λιανο-
τούφεκο κράτησε άς τδ χόραμα. 'Απ' αυτδ
κατ ή ζιατογή νά μή τεις πρεναλδουν εβ
φαντάρει μας ευτε ια πυρεβλασμη.

Κ' ὁ Ἀγτώντες ποὺ γίθεδε καθε μέρα γάδειαζη, παλάσκες, τσέπες καὶ κόρφας γεμάτους ἀπὸ φύσεκτο, τειφευστρίχυντας καὶ σιγολεμαριμευρώντας, ἐκείνη τὴν γιμέραν ήταν ἀπαργύρωτος.

Ο δξιωματικός του τού το δήλωσε καφέ
τὰ πώς τὸ πρόμητα δὲν ἔπαιρεν γερδ καὶ πώ
γιὰ τίποτε δὲν ἔπειπε νὰ σηκωθῇ ὅρθιος, νὰ
βρίζῃ καὶ νὰ μουντζώγη κατὰ τεύς αρκαντε
θυις ἔκαιε κάθε μέρα.....Κι' έταν ἡ χειμω
νιάτικη ρύχτα ἀπλωτε τὰ κατάψυχρα καὶ
μαῦρα φτερὰ τῆς οὲ φίλους ἐπάνω καὶ σὲ
ἔχθρους, έταν τ' ἀστέρια ἀρχισαγνά γεμίζουν
τὸ γαλάξιο κενὸ ποῦ στὴ Γῆ μας ἐδῶ ὄντα
ζούμε Οὐρανὸ καὶ στές πρεσφυλακές δὲν ἀ-
κουες παρὰ τὸ κρυψοπερπάτημα τῶν περι-
πόλων καὶ τῶν σκοπῶν ποῦ ἀλλαζαν, θταν
ὅλοι εἰ ἄλλοι γαρκωμένοι ἀπὸ τὸ κρύο καὶ
τὴν ἀκινησία είχαν ἀφήσει τὰ κουρασμένα
τους βλέφαρα νὰ κλείσουν καὶ ἀρχιζαν νὰ
βλέπουν, σὲ γλυκὸ ὄνειρο, τ' ἀγαπημένα
μάτια τῆς μάννας καὶ τῆς ἀδερφῆς, οἱ γει-
τονικοὶ τοῦ Σαμλῆ σύντροφοι τὸν ἀκουσαν
νὰ μιλάῃ μὲ τὸ ντουφέκη του καὶ χαϊδολο-
γῶντας τὸ στὸ κουτάκι καὶ στὸ σκάνταλο
νὰ λέγῃ:

- Σαρακαστή είχες, σαρακαστή σήμερα,
άκριβδ μου, έγοιγα σου, αύριο θα φροντίσω,
θα, ίδουμαι πώς θα τό κάνουμε...Αύριο είνε
καλ τό δύναμα μας κάτι περισσή μή μηδενέν